

“Όταν μάθουμε να υπερβαίνουμε τον εγωισμό μας, γινόμαστε αληθινά μέλη της οικογένειας μας”

[Εκκλησία της Κύπρου / Ι.Μ. Λεμεσού](#)

Μητροπολίτης Λεμεσού Αθανάσιος

Στη γενική της μορφή είναι άρνηση κάθε είδους φιλοπονίας, κόπου και στερήσεως για το καλό των άλλων αλλά και σαν απολυτοποίηση και θεοποίηση της ηδονής. Οι ρίζες της φιληδονίας βρίσκονται στην ψυχική ασθένεια της πτώσεως και στον σκοτισμό του μακράν του Θεού νου με προεκτάσεις και επιδράσεις στο σώμα του ανθρώπου, που είναι ναός του Αγίου Πνεύματος και μέλος τίμιο του Ιησού Χριστού. Η φιληδονία έχει σαν πρωταρχικό σκοπό και νόημα του γάμου και της ζωής ολόκληρης την ηδονή και βάσει αυτής ρυθμίζει την όλη συμπεριφορά. Στερεί την προσωπική κοινωνία και σχέση και κατεβάζει τον άνθρωπο από πρόσωπο σε αντικείμενο, γιατί στέκεται στην εξωτερική όψη και όχι στο βάθος γι' αυτό και έχει έντονο το στοιχείο του ανικανοποίητου και της παροδικότητας.

Αν η φιληδονία κυριαρχήσει στον άνθρωπο, τότε τον κάνει δούλο και αιχμάλωτό της και τον σπρώχνει σε δρόμους έξω από την ευλογία του Θεού και την αληθινή

ελευθερία της Εκκλησίας, με αποτέλεσμα να χτυπά θανάσιμα τον οικογενειακό δεσμό της αδιάλυτης και πραγματικής αγάπης και να διαλύει ό,τι ευγενές υπάρχει. Αντίδοτο σ' αυτή την ασθένεια της ψυχής είναι η φιλοπονία. Η προθυμία προς κάθε αγώνα και αρετή. Η ίδια η Εκκλησία μας που είναι το πνευματικό ιατρείο, έχει χαρακτήρα ασκητικό και φιλόπονο, που οδηγεί τον άνθρωπο στη σωστή χρήση των πραγμάτων, που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την ορθή κρίση των νοημάτων κατά τον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή.

Η φιλοπονία, η άσκηση, αλλά κυρίως η αγάπη και ο θείος έρωτας μεταμορφώνουν τον εμπαθή άνθρωπο και αγιάζουν τις ψυχικές και σωματικές κινήσεις. Έτσι ελευθερώνεται ο ηγεμόνας νους, ώστε να κρίνει ορθά τα πράγματα, να οδηγεί το σώμα στον αγιασμό και στη σωφροσύνη και να κρατά τον άνθρωπο στο ύψος της κατ' εικόνα Θεού δημιουργίας του και της καθ' ομοίωση πορείας και του σκοπού του. Αυτοί οι τρεις γίγαντες των παθών πολεμούν κάθε άνθρωπο μέσα στον χώρο του μοναχισμού όσο και μέσα στον χώρο του γάμου και της οικογένειας με διαφορετικά όπλα και μεθόδους αλλά ένα σκοπό: Την αποτυχία του ανθρώπου να βρει μέσα από τον δρόμο της ζωής του τον αγιασμό και τη σωτηρία του.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μας προτρέπει: “ Εκκλησίαν ποίησόν σου την οικίαν”. Η οικογένεια ως κατ' οίκον Εκκλησία λειτουργεί σαν τόπος πνευματικής θεραπείας των παθών, όπως ακριβώς λειτουργεί μέσα στην Ορθοδοξία ένα αληθινό κοινόβιο μοναστήρι. Η συμβίωση, η συγκατοίκηση, η συζυγία και η εν γένει κοινωνία της κατ' οίκον Εκκλησίας λυαίνει τις προεξοχές του χαρακτήρα, πλαταίνει το στενό της καρδιάς και διδάσκει ότι χωρίς την εν Χριστώ αγάπη και προκοπή η οικογενειακή ζωή βασίζεται σε σαθρά και αίολα θεμέλια και εύκολα κινδυνεύει να χαθεί από στιγμή σε στιγμή. Παλαίστρα και γυμναστήριο και στάδιο υπό του ιδίου αγίου πατρός χαρακτηρίζεται η οικογένεια, γιατί πράγματι είναι πολύς και μακρύς ο δρόμος και τα εμπόδια, οι πειρασμοί και οι θλίψεις δυσβάστακτες στην πορεία της οικογένειας και γι' αυτό είναι αναγκαίο να στηρίζεται επί την ασάλευτον πέτρα του Χριστού και της Εκκλησίας του, ώστε να μην την καταποντίσουν τα κύματα αυτού του κόσμου. Το μυστήριο τούτο της οικογένειας και του γάμου «μέγα εστί εις Χριστόν και εις την Εκκλησίαν».

Ο Κύριος εκένωσε εαυτόν και έγινε άνθρωπος και έκτοτε τρέφει και θάλπει αυτή ως νυμφίος ουράνιος και παραμένει αιώνια κεφαλή της Εκκλησίας. Ούτε Εκκλησία άνευ Χριστού είναι δυνατόν να υπάρξει ούτε και ο Χριστός άνευ της Εκκλησίας δίνει τα μυστήριά της στον άνθρωπο. Έτσι και στην οικογένεια κανένας δεν μπορεί να ζήσει χωρίς τον άλλο, ούτε σώμα μπορεί να συγκροτηθεί, αν η κεφαλή της οικογένειας δεν είναι ο Χριστός. Πρέπει να τονιστεί επίσης ότι το κατεξοχήν και κατ' ευδοκία θέλημα του Κυρίου για καθένα ξεχωριστά είναι η σωτηρία και η

θέωσή μας. Αυτός είναι ο σκοπός και το τέρμα της όλης ζωής μας. Επομένως και η οικογένεια και ο μοναχισμός δεν είναι αυτοσκοπός αλλά μέσα για τη σωτηρία μας.

Όλα τα σχήματα της ζωής είναι εφήμερα και παροδικά και αξιολογούνται με το κατά πόσο μας οδηγούν ή όχι στην αιώνια βασιλεία του Θεού. Αν η οικογένεια δεν οδηγεί στον Χριστό, τότε τα αποτελέσματά της είναι πρόσκαιρα και αδύνατα και καταδικασμένα εις θάνατο όπως και η ίδια σαν τρόπος ζωής του παρόντος αιώνος. Η οικογένεια τότε θεωρείται ότι πέτυχε τον σκοπό της όχι με τις κοσμικές επιτυχίες των μελών της, όχι με τη μέχρι τέλους συνοχής της έστω αλλά με τον αγιασμό και τη θέωση των μελών της. Κάθε άλλη αξιολόγηση της οικογένειας με ανθρώπινα και κοσμικά κριτήρια αδικούν και περιορίζουν ασφυκτικά τις δραστηριότητές της.

Ένας σύγχρονος Όσιος αγιορείτης μοναχός είπε: “όταν μάθουμε να υπερβαίνουμε τον εγωισμό μας, γινόμαστε αληθινά μέλη της οικογένειάς μας και όταν γίνουμε αληθινά μέλη της οικογένειάς μας με την υπέρβαση του εγωισμού μας, τότε θα γίνουμε πραγματικά μέλη της οικογένειας ολόκληρης της ανθρωπότητας του Αδάμ και τότε θα μπορούμε να προσευχόμαστε στον Θεό υπέρ όλου του κόσμου. Αυτό όμως δεν είναι άλλο παρά η ενοίκηση του Αγίου Πνεύματος στην καρδιά μας. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι πίσω από τους τρεις μεγίστους ιεράρχες της Εκκλησίας μας, υπάρχουν Άγιες μητέρες, Άγιοι πατέρες και Άγιες οικογένειες. Αν θέλουμε να διορθωθεί ο κόσμος, ας διορθώσουμε πρώτα τον εαυτό μας και τις οικογένειες μας.

Πηγή: Διμηνιαία έκδοσις, Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού, «Παράκληση», έτος 11^ο, τ. 61^ο, Ιούλιος - Αύγουστος 2011